

PATENTNI SPIS ŠTEV. 12156

Goederer Josip, šumski upravitelj, Namršelj, Jugoslavija.

Sveder za določevanje prirastka na drevesnih deblih.

Prijava z dne 28. novembra 1930.

Velja od 1. junija 1935.

Priprava je namenjena pred vsem za pridobivanje valjastih izrezkov iz lesa, osobito iz stoječih dreves, na katerih izrezkih je mogoče izvesti meritve glede obsega prirastnih letnic. Priprava pa je uporabna tudi za pridobivanje izrezkov iz drugih tvarin, ki v obče dopuščajo vdiranje kakšnega rezila.

Slika 1 načrta predstavlja jeglico v podolžnem prerezu, katera služi spojitvi priprave pri shranjevanju in izbijanju izrezkov iz cevi svedra.

Slika 2 predločuje sveder v narisu.

Slika 3 predločuje sveder v podolžnem prerezu.

Slika 4 kaže v podolžnem prerezu jeklen tulec, v katerega se vtiče pri shranjevanju oziroma pri izbijanju izrezkov iz svedra spodnja cev svedra.

Slika 5 kaže v podolžnem prerezu jeklen tulec, kateri se natiče pri shranjevanju oziroma pri zabijanju svedra v les ali v drugo tvarino na gornjo cev svedra.

Priprava je sestavljena tako — le:

Sveder je jeklena cev, ki ima skozi vso svojo dolžino enak notranji premer, č. Spodaj je cev na način kakor luknjano priostrena, a. Nad rezilom je cev opremljena s strmovijugastim vijakom zelo topega robnega kota, b. Nad vijakom je cev gladka, c, nato ojačena v nastavek d. Nad nastavkom je cev zopet gladka, f. Nastavek nosi v sredini prečni svedrini e in e₁.

Tulec po sliki 5 je jeklena cev s svedrino f, ki dopušča, da se ga more nasaditi na gornji del svedra f. Tulec nosi nad svedrino matični vijak c', ki služi spojitvi delov pri shranjevanju.

Jeglica b₁ je jeklena palica, ki nosi na eni strani glavo a', na drugi strani pa vijak c', ki se ujema z vijakom v tulcu c'.

Tulec po sliki 4 je jeklena cev s svedrino c₁, ki dopušča, da se ga more nasaditi na dolnji del svedra (c, b).

Priprava se uporablja tako-le:

Tulec po sliki 5 se nasadi na gornji del svedra f. Nato se nastavi sveder z ostrino a pravokotno na deblo. Vsled udarcev s kladivom na čelo tulca a', ki se prenoso preko roba na tulcu g na rob nastavka na svedru g' in dalje na rezilo svedra, vdira rezilo v deblo ter požira pri tem v svedrino valjast košček lesa v premeru svedrine č.

Čim je sveder dosti globoko v deblo zabiti, se vtakne jeglica b₁ v prečno svedrino svedra e ali e₁. Z jeglico se nato sveder zasuje kakor z vzvodom okoli njegove osi, pri čemur se sveder vsled delovanja vijaka izviha iz debela, noseč seboj valjast izrezek lesa oziroma tvarine, v katero je bil zabiti.

Ko je sveder iz debela izvit, se ga vtakne z rezilom naprej v tulec po sliki 4, od rezilu nasprotnega konca svedra se potisne v njegovo podolžno svedrino jeglica b₁, potem ko je s svedra snet nabojni tulec po sliki 5. Sveder se s tulcem po sliki 4 nastavi na kako trdo podlago na pr. na kak parobek ali korenino ter se z lahkimi udari s kladivom na glavo jeglice a' izbije valjast izrezek lesa iz svedrine svedra. Pri izbijanju se naslanja sveder z robom h na rob h' tulca po sliki 4.

Priprava se shrani tako-le:

Tulec po sliki 5 se natakne na gornji del svedra f, spodnji del svedra pa se vtak-

ne v tulec po sliki 4. Skozi svedrino v tulcih se nahajajočega svedra č se potisne jeglica b_1 ter se zavije v matico c' , ki se nahaja v nabojnem tulcu.

Patentni zahtev:

Sveder za določevanje prirastka na drevesnih deblih, označen s tem, da je prirejen v obliki jeklene cevi, prirore na enem

koncu kot okroglo luknjalo, (a), zajedno opremljene neporsedno nad priostrenim koncem z vijakom (b) strmega vspona in tako topega robnega kota, da vijak ne more ovirati pri zabijanju vdiranja cevi v les in opremljene med obema koncema z nastavkom (d), ki omogoča, da se udari s kladivom na cev pri zabijanju ne izvajajo na njeno, na rezilu nasprotnem koncu ležeče čelo, ampak, da nastavek udarce kladiva s pomočjo posebnega nabojnega tulca presteza ter jih prenaša na cev in rezilo (a) svedra.

